

LAPIN JÄTKÄ

Valikoima kirjallisuutta
metsätyön historiasta

LAPIN JÄTKÄ

Valikoima kirjallisuutta metsätyön historiasta pohjoisilla alueilla

- 1 Metsätyön historiaa
- tutkimuksia, kuvauksia, muistitietoa
- 2 Jätkä, metsuri, ukkoherra
- 3 Muistelmia, henkilöhistoriaa
- 4 Savottakämpät ja muut rakennukset
- 5 Naiset savotalla
- 6 Koneellistuminen
- 7 Uitto
- 8 Jätkä ja yhteiskunta
- 9 Setlementtiliike ja metsätyöntekijät
- 10 Kaunokirjallisuutta
- 11 Dokumentteja, elokuvia
- 12 Metsätyö Pohjois-Ruotsissa

1 Metsätyön historiaa - tutkimuksia, kuvauksia, muistitietoa

EENILÄ, Jukka

Suomen metsätyö ja metsätyöläiset 1880 - 1928 : kansatieteellinen tutkimus. - Turku : J. Eenilä, 1967. - 286 s. - Pro gradu : Turun yliopisto, Kansatieteen laitos.

HAAPAPORRAS, Olavi

Hoitoalue kehityksen pyörteissä. - [Sodankylä] : [Olavi Haapaporras], 2006. - 202 s. - ISBN 952-92-0579-1

HYVÖNEN, Aila

Samperin savotta : myyttinä ja osana metsätyön kehityshistoriaa. - Rovaniemi : A. Hyvönen, 1994. - 63 s. - Sosiologian pro gradu -tutkielma : Lapin yliopisto.

HÄMÄLÄINEN, Markku

Vuotoksen uitto- ja metsätyöt - [Salla] : [M. Hämäläinen], 1997. - 144 s. - ISBN 952-90-8488-9

IMMONEN, Mauno O.

Savottaperinnettä / Mauno O. Immonen. - [Nurmes] : [Mauno O. Immonen], [2013]. - 116 s. - ISBN 978-952-93-2162-9

KYLLÄ Lappi taamoo : Outakairojen savottatarinoita ja puunhankinnan kehityskuvaa 1920-2000. Koonnut Outamaan Ukkoheerrain työryhmä: Kaarlo Alatalo, Eero Ojakangas, Veikko Vuontisjärvi, Juho Yli-Hukkala ; toimittanut Veikko Vuontisjärvi. - [Kemi] : Stora Enso Metsä, 2000. - 378 s. - ISBN 952-91-2194-6

LINKOLA, Yrjö

Pohjois-Suomen sahateollisuutta, metsätöitä ym. koskeva runsaisiin haastattelutietoihin perustuva kuvaus. - Kuusamo, 1939. - 312 lehteä.
Jäljenne Kemi Oy:n hallussa olevasta alkuperäisestä käsikirjoituksesta

METSIEN miehiä ja naisia / toimittaja: Jouni Partanen. - Punkaharju : Luston Tuki, 2012. - 104 s. : kuv. - (Vuosisilto, ISSN 1796-4318 ; 9). ISBN 978-951-97272-4-0

METSÄ puhuu miehet tarinoi : savotoilla sattui ja tapahtui : Sodankylän seudun metsähistoriaa ihmisten kokemana ja kertomana. Toimittanut Veikko Vuontisjärvi ; asiantuntijana ... Samuli Onnela. - [Sodankylä] : [Veikko Vuontisjärvi], 2006. - 415 s. - ISBN 952-92-0475-2

MUUT sortaa, saha yksin puoltaa : savottaperinnettä Lapista. Toimittanut Erkki Snellman ; toimituskunta Erkki Snellman, Allan Vainio, Erkki Rännäli. - Rovaniemi : Rovalan kannatusyhdistys, 1991. - 300 s. - ISBN 952-90-3006-1

OSARAN aukeat / toimittajat: Veikko Vuontisjärvi, Sulo Raiskio. - U.p. - [Sodankylä] : [Outamaan Ukkoheerrat], 2012 - 260 s. : kuv., kartt. - ISBN 978-952-93-0693-0

PAASILINNA, Arto

Sadan vuoden savotta. Kuvittanut Raimo Sallinen. - Helsinki : WSOY, 2003. - 175 s. - ISBN 951-0-28225-1

S. 87: Kämppäläki.

PAKKANEN, Esko

Metsää, puuta ja kovaa työtä : Suomen metsien käytön historiaa. Ensimmäinen nide : Puukauppaa, puunkorjuuta sekä metsässä toimijoita. - [Helsinki] : Metsäkustannus, 2010. - 640 s. - ISBN 978-952-5694-55-0

PAKKANEN, Esko

Suomen metsien käytön historiaa. Toinen nide : Puut perille ja käyttöön : puun kuljetusta ja puun käyttöä. - [Helsinki] : Metsäkustannus, 2011. - 512 s. : kuv. - ISBN 978-952-5694-56-7

PÄLSI, Sakari

Tukkimetsistä ja uittopuroilta. - Helsingissä : Otava, 1923. - 206 s.

SANDSTRÖM, Olli

Tukkeja tunturin takaa : Luton peruuntunut autosavotta vuonna 1939 ja muita hankkeita. - [Rovaniemi] : Lapin metsämuseo : Metsämiesten säätiö, 2009. - 176 s. - ISBN 978-952-92-5490-3.

SAVOTOILTA tiedon teille : metsäpomon matkassa. Toimittanut Juha Maasola. - Helsinki : Metsäalan toimihenkilöliitto, 2002. - 472 s. - ISBN 952-91-3636-6

SNELLMAN, Hanna

Tukkilaisen tulo ja lähtö : kansatieteellinen tutkimus Kemijoen metsä- ja uittotyöstä. - Oulu : Pohjoinen, 1996. - 333 s. - Väitösk. : Helsingin yliopisto. - ISBN 951-749-272-3

VALTANEN, Jukka

Pohjois-Suomen suuret avohakkuut 1946-70 : yhteiskunnallinen tausta, toteutus ja vaikutukset. - Muhos : Metsäntutkimuslaitos, Muhoksen tutkimusasema, 1994. - 63 s. - ISBN 951-40-1403-0

2 Jätkä, metsuri, ukkoherra

AINONEN, Martti

Viimeinen savotta : seurantatutkimus Rauma-Repola Oy:n Lapin läänistä irtisanomien metsurien ja toimihenkilöiden suoriutumisesta / Martti Ainonen, Arto Alajärvi. - Rovaniemi : Lapin korkeakoulu, 1989. - 190 s. - ISBN 951-634-170-5

ALARIESTO, Tuija

"Kyllä se on pakko soppautua, ei siinä ole vaihtoehtoja" : pohjoissuomalaisen metsurin sosiokulttuurinen sopeutuminen metsätalouden rakennemuutokseen 1960-2000. - Rovaniemi : T. Alariesto, 2004. - 121 s. - Pro gradu -tutkielma : Oulun yliopisto, Taideaineiden ja antropologian laitos.

JA pokasaha soi [Nuottijulkaisu] : metsäväen lauluperinnettä. Toimittajat: Arvi A. Koivisto...(et al.) ; artikkelit: Vesa Anttila...(et al.) - Julkaisija Metsähistorian seura. - Helsinki : Metsälehti, 2003. - 304 s. - ISBN 952-5118-53-3

Julkaistu myös samanniminen cd-äänilevy + tekstiliite.

JUUTILAINEN, Seppo

Jätkästä metsuriksi : suomalainen metsätyöntekijä 1870-luvulta 1970-luvulle. - Tampere : Tampereen yliopisto, 1988. - 126 s. - ISBN 951-44-2208-2

JÄTKÄN jurinoita. Toim. Hilkka Merikallio. - Oulu : Pohjoiset kirjailijat, 1969. - 91 s.

JÄTKÄN pätkät. Toimituskunta Urpo Vento, Pekka Laaksonen, Timo Holtari. - [S.l.] : Postipankki, 1970. - 103 s.

JÄTKÄT sen kun porskuttaa. Toimittanut Timo Holtari, Pekka Laaksonen, Urpo Vento. - Helsinki : Weilin + Göös, 1970. - 368 s.

KALEMAA, Kalevi

Metsien miehet. - Jyväskylä : Gummerus, 1975. - 244 s. - ISBN 951-20-1028-3.

LAITINEN, Irma

Tukkilais- ja jätkäkuvaukset kirjallisuudessamme. - Tampere : Tekijä, 1966. - 102 s. - Laudaturtutkielma : Tampereen yliopisto.

LEIKOLA, Matti

Savotoilta ja uittopuroilta / Matti Leikola. - [Helsinki] : Metsäkustannus, 2013 - 294 s. : kuv. - ISBN 978-952-6612-14-0

LEHTONEN, Sanna

"Kaikki mettäalan muutos siellä tuli koettua, että pokasahalla alko ja moottorisahaan päätty" : Sallan Suoltijoen metsätyömiesten yhteisö vuodesta 1953 vuoteen 1973. - 100, [4] s. - Pro gradu : Oulun yliopisto, Taideaineiden ja antropologian laitos, 1999.

PAASKOSKI, Leena

Herrana metsässä : kansatieteellinen tutkimus metsänhoitajuudesta. - Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2008. - 320 s. - Diss. : Helsingin yliopisto. - ISBN 978-951-746-996-8.

RÄISÄNEN, Kaisa

"Se vappaus; olla, tulla ja mennä" : elämänkulun ja elämäntavan vaikutuksia ikääntyvän metsätyömiehen vanhuuden päivien elämänlaatuun. - Rovaniemi : Lapin yliopisto, 2008. - 94 lehteä. - Pro gradu -tutkielma : Lapin yliopisto, yhteiskuntatieteiden tiedekunta, sosiaalityön koulutusohjelma.

SUOMALAINEN metsätyömies. Toimittaneet Lauri Heikinheimo...[et al.]. - Porvoo : WSOY, 1972. - 142 s. - ISBN 951-0-00713-7 (sid.).

SUOMEN metsurit. - Hämeenlinna : Metsurien kustannus, 1981. - 54, 548 s. - ISBN 951-9064-16-8.

TARVAINEN, J. B.

Jätkä Pentti Haanpään kuvaamana. - Helsinki : J. B. Tarvainen, 1957. - 106 s. -

Pro gradu : Helsingin yhteiskunnallinen korkeakoulu, Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta.

TERVO, Katja

Metsän hiljaiset : metsätyön rakennemurrosten kolme sukupolvea. - Helsinki : Suomalaisen

Kirjallisuuden Seura, 2008. - 274 s. - Diss. : Joensuun yliopisto. - ISBN 978-952-222-005-9.

VÄISÄNEN, Petteri

Jätkä : metsien miehet ja heidän työnsä. Valokuvat Petteri Väisänen ; teksti Jorma Etto.

- Hämeenlinna : Karisto, 1964. - 172 s.

3 Muistelmia, henkilöhistoriaa

KERÄNEN, Raimo

Ikijätkä Nätti-Jussi : tarinankerronnan legenda. - [Rovaniemi : R. Keränen], 2007. - 13, [2] lehteä.

KUUKASJÄRVI, Arvo

Huutolaispojasta savottamieheksi. - [S.l.] : Arvo Kuukasjärvi, 2009. - 74 s.

LUIRO, Mikko

Puulla parempiin päiviin. - [Rovaniemi : M. Luiro], 2000. - 149 s. - ISBN 952-91-1728-0.

NIEMELÄ, Matti

Menheiltä ajoilta. Toimittanut Heikki Annanpalo. - [Rovaniemi] : Pohjolan painotuote, 1997. - 254 s. - ISBN 951-97781-0-1.

Useimmat kirjoituksista on julkaistu pakinoina Lapin kansassa.

S. 141-170: Savotoissa ja uittojovela [Rovaniemen maalaiskunta].

POKKA, Hannele

Kemijoki : minun jokeni. - Porvoo ; Helsinki ; Juva : WSOY, 1994. - 405 s. -

ISBN 951-0-19972-9.

S.11-86: Uittomiehen aika, s. 87-119: Sortteerimiehet.

PÄÄMAA, Mauno

Savotalta savotalle. - Nynäshamn : Compania Comder, cop. 2008. - 205 s.

ISBN 978-91-977534-0-1.

RANTA, Eero

Savotat ja hevoset vaihtu. - Tervola : [E. Ranta], 2005. - 176 s. - ISBN 952-91-8974-5.

RUOTSALAINEN, Matti

"Iso-Samperi" Kemi-yhtiön ensimmäisenä metsäpäällikkönä 1893-1914. - Joensuu : Joensuun yliopisto, 1998. - 50 s. - Kandidaatin tutkielma Joensuun yliopistossa.

SOTHMANN, Claus

Metsävaltion renkinä ja muita Lapin muisteloita. – [Kuopio: C. Sothmann], cop. 1999. - 121 s.

SUMU, Ritva-Liisa

Sunkku : Lapin keisari. – [Espoo]: Weilin + Göös, 1974. - 269 s. - ISBN 951-35-1240-1.

TERÄVÄINEN, Väinö

Jokisuun jätkän elämää ja uittoa, uittoa, uittoa..... [S.l.] : [V. Teräväinen], [200?]. - 223 s.

VAINIO, Hannu

Metsänhoitajana Lapissa : muistelmia ja kokemuksia ajalta 1931-1991. - Rovaniemi : [H. Vainio], 2009. - 232 s.- ISBN 978-952-92-5267-1.

VILKUNA, Tapio

Savitalon pojat savotalla. Toimittanut Sisko Pirrtimaa. - Helsinki : Metsälehti, 1998. - 222 s. - - ISBN 952-5118-19-3.

4 Savottakämpät ja muut rakennukset

JUNTTILA, Juhani

Tukkikämppejä ja ruukinpirttejä Lapin savotoilta ajalta 1880-1930 / Juhani Junttila, Juha Pasanen, Jorma Teppo. - Rovaniemi : Lapin metsämuseoyhdistys, 1974. - 23, (40) lehteä. - Kansinimeke: Tukkikämpätutkimus. - Erikoistyö : Oulun yliopisto, Arkkitehtiosasto.

METSÄTYÖMAIDEN kämppämajoituksesta. - Helsinki, 1957. - 115 s.

OIKARINEN, Risto

Mittauspiirustuksia Luttojoen-Suomujärven alueen tukkikämpistä ja koltta-asumuksista / Risto Oikarinen, Veli-Matti Jumisko, Jukka Piispanen. - Oulu : Oulun yliopisto Arkkitehtuurin osasto Arkkitehtuurin historian laitos, 1979. - 60 s.

VAURAMO, Anu

Kämpiltä kelokyliin : metsähallituksen suojellut rakennukset. - Vantaa : Metsähallitus, luonnonsuojelun kehittämissyksikkö, 1995. - 97 s. - ISBN 951-53-0287-0. Julkaisussa virheellisesti: ISBN 951-53-0182-3.

VÄÄNÄNEN, Eero

Tukkikämpät : metsien miesten arkkitehtuuria. Piirroskuvia Alfred Kolehmaiselta ja Risto Vuolle-Apialalta. - Helsinki : Sarmala, 2002. - 136 s. - ISBN 951-664-123-7.

5 Naiset savotalla

JUVONEN, Lea

Kämppäemännän käsikirja. - Näköisp. - Kuopio : Suomen uittoperinneyhdistys, 2006. - 141 s. Alkuperäispainos: Helsinki : Metsätyöhuolto, 1948.

KORVA, Ritva

Jäiset helmat heiluen tukkimettässä ja uitossa : naisten kokemuksia Lapin savotoilta ja uitosta 1920-luvulta 1990-luvun alkuun. - Turku : Turun yliopisto, 2008. - 110 lehteä .
- Pro gradu -tutkielma : Turun yliopisto, Kulttuurihistoria.

KÄMPPÄEMÄNNÄN opas. [Laatinut Maija-Liisa Grönqvist ... et al. - Helsinki : Metsämiesten säätiö, 1955. - 114 s.
2. uud. p. 1965. - 234 s.

PURO, Maija

”Olihan niitä sen aikuisillakin jätkillä ystäviä...” : agraariprostituutio Lapin metsätyömiesten kertomana. - [Helsinki] : Helsingin yliopisto, [1996]. - 101 lehteä.- Pro gradu -tutkielma : Helsingin yliopisto, folkloristiikan laitos.

6 Koneellistuminen

METSIEN ja muistojen koneet : koneellisen metsätalouden historiaa. Toimittaja: Jaana Laine ; kirjoittajat: Tuija Alariesto.. et al. - Punkaharju : Metsähistorian seura : Lusto Suomen metsämuseo, 2008. - 94 s. - ISBN 978-951-98778-2-2.

OINAS, Tapani

Perunkajärven vaijerisavotta 1919 – 1921. Kirjoittajat: Tapani Oinas, Liisa Salminen, Seppo Niskanen. - [Rovaniemi] : Lapin metsämuseoyhdistys, 2004. - 30 s. - ISSN 0359-8128.

OKSAT pois : moottorisahauskilpailujen historiaa. Toimittaja: Raimo Keränen. - [Rovaniemi : R. Keränen], 2004. 389 s. - ISBN 952-91-6984-1.

PELKONEN, Juhani

Nuortin konesavotta 1913-1916. - Rovaniemi : Lapin metsämuseoyhdistys, 1989. - 56 s. - ISSN 0359-8128 ; 5. - Pro gradu : Tampereen yliopisto, 1976.

VILKUNA, Tapio

Kylmä kyyti traktorilla. - Helsinki : Metsälehti-kustannus, 2001. - 123 s. - ISBN 952-5118-38-X.

7 Uitto

HÄNTÄ tulee! : Tornionlaakson uittojätkien kertomuksia = Rumpan kommer! : berättelser av Tornedalens flottare. Toimittaneet = sammanställda av: Seppo Lehtimäki, Bengt Matti. - Rovaniemi ; Kalix : Työväen sivistysliitto TSL : ABF i Tornedalen, 1991. - 244 s.

ITKONEN, Martti

Kemijoen uittoyhdistys 1901-2001. – [Kemi : Kemijoen uittoyhdistys], 2001. - 247 s. - ISBN 952-91-3770.

ITKONEN, Martti

Muistelmia Valkosesta talosta : Kemijokisuun erottelun vaiheita 1800-luvulta vuoteen 1991. - Keminmaa : Rajalla, 2006.- 288 s. - ISBN 952-5271-45-5.

KOIVULEHTO, Marjatta

Viimeinen uitto. Valokuvat Marjatta Koivulehto ; tekstit Veikko Huovinen, Uittomiehet. - Porvoo : WSOY, 1993. - 187 s. - ISBN 951-0-18409-8.

Aihe on valokuvattu v. 1985-1987 Ounasjoen, Kitisen, Luiron ja Kemijoen varsilla.

MUSTONEN, K. A.

Uittoisännän hännänajot : uittoneuvos K. A. Mustosen vähemmän viralliset muistelmat. Toimittanut Eero Kyllijoki. - Helsinki : KustannusVastuu, 2003. - 285 s. - ISBN 952-91-5735-5.

NÄSI, Valde

Lauttamies : vanhaa tietoa Tornionjoelta ja sen latvavesiltä / Valde Näsi, Einar Liakka. - Oulu : [Tekijät], 1957. - 80 s.

PELTONEN, Matti

Uiton historia : tukinuitosta Suomessa 1800-luvun puolivälistä 1980-luvulle. - Helsinki : Tekniikan museo, 1991. - 112 s. – ISBN 951-95233-5-1 (virh.).

PURHONEN, Elias

Hivakka, eli, selonteko uitosta ja sen terminologiasta. Julkaisija: Suomen uittoperinneyhdistys. - Porvoo : Opaksia, [1998]. - 123 s. - ISBN 952-90-9843-X.

SUNDQUIST, Jarl

Från fasta flottar till lösflottning : ett skiftesrikt samarbete vid Torne gränsälv. Övers. Thomas Warburton. – Torneå : Torneälv's flottningsförening, 1967. - 184 s.
Alkuteos: Lauttojen laskusta irtouittoon.

SUNDQUIST, Jarl

Lauttojen laskusta irtouittoon : vaiherikasta yhteistoimintaa Tornion rajajoella. Asiatietojen tarkistus ja liiteaineiston laadinta: Jaakko Auer. - Tornio : Torniojoen uittoyhdistys, 1967. - 183 s.

UITON vaiheita Sallan Riutukassa. Toim. Riitta Arkko. - Salla : R. Arkko, 1992. - 41 s. - ISBN 951-96516-0-8.

8 Jätkä ja yhteiskunta

ANDERSSON, G. A.

Katsaus tukkityöläisten työlakkoihin Peräpohjolassa 1906. Tositapahtumiin nojaten piirtänyt Tähystäjä. - Kemi, 1907. - 95 s.

HAATAJA, Vesa

Ei tämän leviämpi sota : Sallan läskikapina v. 1922. – Salla : Sallan kunta, 1994. - 28 s. - ISBN 951-96516-1-6.

HEIKINHEIMO, Lauri

Suomen metsätyövoima : maaseudun työvoiman tutkimus 1961 / Lauri Heikinheimo, Toini Ristimäki. - Helsinki : Työvoimatutkimustoimisto, 1965. - 52, 36 s.

LEHÉN, Emil, 1883-1918

Pohjolan tukkityöläisten lakko : sen synty ja kehitys. - Kemi, 1907. - 58 s.

METSÄTYÖN murrosvuodet : sopimuksia metsätoista - taustoja ja tapahtumia viiden vuosikymmenen varrelta. Päätoimittaja Tauno Simonen. - Helsinki : Metsämuistelo-projekti, 1992. ISBN 951-9118-81-0.

NIEMELÄ, Jukka

”Leivän isä vastaan Lapin jätkä” : sosiologinen tutkimus Kemiyhtiön metsä- ja uittotyöläisten lakkoliikkeestä v. 1906. - Turku : J. Niemelä, 1982. - 182 s. - Sosiologian laudatur-tutkielma : Turun yliopisto.

SELVITYS metsäalan työvoimapolitiikasta Lapin läänissä 1970-luvulla. - Rovaniemi : Lapin lääninhallitus, 1974. - 54 l.

SUNDQUIST, Jarl

Läskikapina : Pohjolan Punaisen Sissipataljoonan ryöstöretki Lapissa helmikuussa v. 1922. - Porvoo : WSOY, 1963. - 172 s.

VÄYRYNEN, Vilho

Jätkien lakko - värikäs tähdenlento : Pohjolan tukkityöläisten rengas 1906-1909. – [Hki : KTV : Aremainos], 1986. - 33 s. – ISBN 951-99722-5-0 sid.

9 Setlementtiliike ja metsätyöntekijät

AJO, Aimo

Jätkä ja pappi : synodaalikirjoitus Oulun hiippakunnan pappeinkokoukseen. - Rovaniemi, 1973. - 94 s. - ISBN 951-95043-0-3.

HIETALAHTI, Uuno

Tukkipoikia tervehtimässä Kemijoella : muutamia huomioita ja ajatuksia. - Helsinki : Suomen nuorten miesten kristillisten yhdistysten ja nuorten kristillisten yhdistysten liitto, 1913. - 24 s.

NIEMINEN, Saul

Revontulten pappi : Aaro Tolsan elämäntarina. – [Espoo] : Weilin+Göös, 1980. - 236 s. - ISBN 951-35-2330-6.

PIRILÄ, Sami

Rovala 1923-2003 : muutoksessa mukana : 80 vuotta setlementtityötä Rovaniemellä ja Lapissa. - [Rovaniemi] : Rovalan setlementti, 2005 - 490 s. - ISBN 952-91-7985-5.

TOLSA, Aaro

Ihmisen nälkää : pappina Pohjolassa ilman kirkkoa ja saarnatuolia. - Porvoo : WSOY, 1945. – 246 s.

2. p. 1947.

TOLSA, Aaro

Tukkilaiset tulevat : kristillis-yhteiskunnallinen sanoma Pohjolan kivelioihin 1922-1937. - Helsinki : Työkeskusten Kustannusosakeyhtiö, 1937. - 107 s.

TYRKKÖ, Martti

Savottapappina pohjolassa : kokemuksia ja elämyksiä tukkijätkien parissa. - Porvoo : WSOY, 1942. - 222 s.

10 Kaunokirjallisuutta

HAANPÄÄ, Pentti

Noitaympyrä : romaani pohjoisesta. - Uusi p. - Helsinki : Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1994. - XVIII, 175 s. – ISBN 951-717-798-4.

Ilm. ensi kerran 1956 Otavan kustantamana.

HAGBERG, Jussi

Jätjän kirous : kuvaus kivelionkiertäjän elämästä. – Jyväskylä : Gummerus, 1925.- 174 s.

Uusi p. 1976, 1985.

HARJUMAA, Pentti (toim.)

Valikoima Nätti-Jussin tarinoita : kokoelmat 1 ja 2. Toimittanut Pentti Harjumaa. – Uusi lisätty ja yhdistetty p. - Rovaniemi : Revontulet, 2008. - 117 s. - ISBN 978-952-99520-9-0.

- Ilmestynyt aik. 2-osaisena. - 1.p. 1974, 1976. -

HARJUMAA, Pentti (toim.)

Nätti-Jussin tarinoita : kokoelmat I, II ja III. - Rovaniemi : Lapin yliopistokustannus, 2013. - 250 s. : kuv. - ISBN 978-952-484-681-3

ILMARI, Erkki

Vedenjakajan takaa : erämiesten parissa Lapin kairoilla ja kivelioissä. – Jyväskylä : Gummerus, 1934. – 163 s.

KATAJA, Väinö

Airiselän tukinajossa : kuvaus Lapin rajoilta. - Helsingissä : Otava, 1915. - 147 s.

KOLU, Matti

Konkelot : erään savottakämpän ihmisiä : romaani. – [Oulu] : Pohjoinen, 1974. - 186 s. - ISBN 951-9099-07-7.

LAINIO, Jussi

Lapin tarinoita. - Porvoo : WSOY, 1981. - 317 s. - ISBN 951-0-08406-9.

Sis.novellikokoelmat Pohjolan elinkautisia, Metsien vapaudessa.

LAINIO, Jussi

Metsien vapaudessa : novelleja. - Porvoo : WSOY, 1936. - 180 s.

LAINIO, Jussi

Pohjolan elinkautisia : novelleja. - Porvoo : WSOY, 1935. - 171 s.

x

LOUNAJA, Heikki

Savottojen savut : kertomuksia Lapin, Peräpohjolan ja Kainuun savotoilta 1930-1950-luvuilta.

Toimittanut Aimo Lounaja. - Suomussalmi : Myllylahti, 2008. - 231 s. -

ISBN 978-952-202-110-6.

PELLONPÄÄ, Olavi

Sodassa ja savotassa. - Kemi : Bookhouse, 2013. - 346 s. ; 21 cm. - ISBN 978-952-67947-5-4

PÄÄTALO, Kalle

Viimeinen savotta : romaani. - Jyväskylä : Gummerus, 1966. - 529 s. - ISBN 951-20-0566-2.

RUONANIEMI, Pentti

Kymppi. - Helsinki : Tammi, 1975. - 201 s. - ISBN 951-30-2703-1.

RUONANIEMI, Pentti

Varsitietä. - Helsinki : Tammi, 1977. - 218 s. - ISBN 951-30-4239-1.

SALO, Veikko

Pihkainen veri. - Suomussalmi : Myllylahti, 2002. - 230 s. - ISBN 952-5269-51-5.

SUOMEN saloilla : kertomuksia ja perimätietoa savotoilta ja uittopurojen varsilta. Toim. Veikko

Huovinen. - Helsingissä : Otava, 1981. - 256 s., [32] kuvas. -

ISBN 951-1-06476-2.

11 Dokumentteja, elokuvia

JÄTKÄN tie. Ohjaus: Aulikki Nukala. - Helsinki : YLE, Ajankohtaisohjelmat, 2003. - 49,5 min. - Dokumenttiprojekti.

LAPPI ja Kainuu: maa ponteva Pohjolan ääriellä on. - Helsinki : Nordisk film 2006. - 1 DVD-videolevy, 134 min. -

3. tarina 10 min. : Talvea savotassa : metsätöitä kämpällä pohjoisen olosuhteissa 1939.

LÄSKIKAPINA : televisio-ohjelma vuodelta 1982. - Helsinki : Yleisradio/talennepalvelu, 1994. - 30 min.

NAISTEN savotta. Käsikirjoitus ja ohjaus Aulikki Nukala. - Helsinki : Illume, 2000. - 51 min.
TV2/Dokumenttiprojektin ohjelmistoa.

Artikkeliaineistoa

EKDAHL, Fredrik

Muistelmia sota-ajan vankisavotoista. -

Julkaisussa: Näin taisteli kotirintama, 1991, s. 13-34

HAAKANA, Veikko

Lapin jätkä.-

Julkaisussa: Entinen Kemijoki, 1967, s. 170-181

ITKONEN, Martti

Lapin uitto. -

Julkaisussa: Lappi 4, 1985, s. 284-319

LAAKSONEN, Pekka

Nätti, Tulikuuma ja Tuskanpunainen : jätkäperinteen liikanimiä. -

Julkaisussa: Nimikirja, 1972, s. 178-203

NIEMI, Virpi

Uittotöistä ja uittajista Tornionjoen latvavesillä. –

Julkaisussa: Tornionlaakson vuosikirja 1970, s.132-145

PUURONEN, Jorma

Sosialistikiihottajat ja tukkikapitalistit pohjoista paikallisuutta rakentamassa. -

Julkaisussa: Pohjoiset identiteetit ja mentaliteetit 2 : Tunturista tupaan, 1999, s. 88-100

PÖYSÄ, Jyrki

Sanan voimalla savotassa : metsä- ja uittotyömaiden sananparret työsuhteiden kuvastajina.-

Julkaisussa: Suomalaisen työn historiaa : korvesta konttoriin, 1999, s. 165-185.

SNELLMAN, Hanna

Moottorisahavallankumous. -

Julkaisussa: Suomalaisen työn historiaa : korvesta konttoriin, 1999, s. 187-204

Artikkelikokoelma:

Lapin metsämuseoyhdistyksen julkaisusarja (ISSN 0359-8128):

1 : Metsämuseo, 1964

2 : Lapin metsämuseo 1972

3 : Lapin metsämuseo 1982

4 : Lapin metsämuseo 1987

12 Metsätyö Pohjois-Ruotsissa

JOHANSSON, Ella

Skogarnas fria söner : maskulinitet och modernitet i norrländskt skogsarbete. - Stockholm : Nordiska museet, 1994. - 200 s. - Diss. Lund : Univ. - ISBN 91-7108-371-5.

KARLSSON, Stig

Rumpan har gått : flottning i Lilla Luleälv 1957 och 1974. Bild Stig Karlsson ; text Stig Sjödin. - Helsingborg : Fyra förläggare, 1977. - 123 s.

LUNDGREN, Nils-Gustav

Skog för export : skogsarbete, teknik och försörjning i Lule älvdal 1870-1970. - Umeå, 1984. - 231 s. - Doktorsavh. : Umeå universitet. - ISBN 91-7174-156-9.

MÄKIPIHA, Emil

Skogarnas folk : berättelser från Tornedalen. Redigering och textbearbetning Bengt Matti. - Överkalix : Barents Publisher, 2007 - 110 s.- ISBN 978-91-891-44-38-5.

TIMMERSKOGEN : skogsarbetare från Jokkmokk berättar. Intervjuer av Yngve Ryd. - Luleå : Skrivarförlaget, 1980. - 195 s. - ISBN 91-7538-018-8.